

FİKİR PEREST

Fikir, Sanat ve Edebiyat...

SAYI 27 EKİM 2021

"Her sonbahar gelisinde,
düşen sarı yapraklarla,
kuru dallar arasında,
sen gelirsin
aklıma."

Dilayda J.

27 sayı
Ekim/2021

fikirperestdergi

Ey Türk Gençliđi,

Birinci vazifen, Türk istiklâlini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir. Mevcudiyetinin ve istikbalinin yegâne temeli budur. Bu temel, senin, en kıymetli hazinedir. İstikbalde dahi, seni, bu hazineden, mahrum etmek isteyecek, dahilî ve haricî, bedhahların olacaktır. Bir gün, istiklâl ve cumhuriyeti müdafaa mecburiyetine düşersen, vazifeye atılmak için, içinde bulunacağın vaziyetin imkân ve şerâitini düşünmeyeceksin! Bu imkân ve şerâit, çok nâmûsait bir mahiyette tezahür edebilir. İstiklâl ve cumhuriyetine kastedecek düşmanlar, bütün dünyada emsali görülmemiş bir galibiyetin mümessili olabilirler. Cebren ve hile ile aziz vatanın, bütün kaleleri zaptedilmiş, bütün tersanelerine girilmiş, bütün orduları dağıtılmış ve memleketin her köşesi bilfiil işgal edilmiş olabilir. Bütün bu şerâitten daha elîm ve daha vahim olmak üzere, memleketin dahilinde, iktidara sahip olanlar gaflet ve dalâlet ve hattâ hıyanet içinde bulunabilirler.

Hattâ bu iktidar sahipleri şahsî menfaatlerini, müstevlilerin siyasi emelleriyle tevhit edebilirler. Millet, fakru-zaruret içinde harap ve bîtap düşmüş olabilir.

Ey Türk istikbalinin evlâdı! İşte, bu ahval ve şerâit içinde dahi, vazifen; Türk İstiklâl ve cumhuriyetini kurtarmaktır!

Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asîl kanda, mevcuttur!

H. Atatürk

FİKİRPEREST

2017 senesinde başlattığımız "Geleceğimiz Kitapta" adlı köy okullarına kütüphane kurma projemizi 2 yıldır sürdürürken ülkemizdeki genç yazarların ülkesine seslenmesi için 2019 Ağustos ayı itibariyle Fikirperest Dergi olarak karşınızdayız. Amacımız gençlerin hislerini bu dergi vasıtasıyla yazıya dökmesidir. Keyifli okumalar dileriz.

Yazarlarımız

Halime ÇELEBİ
Merve KAKICI
Nihan ŞENOL
Hatice ÇEMREK GÜLER
Mehmet Ali KESKİNKILIÇ
Özge YUMUŞAK MERT
Asya Alin ARSLAN
Beyda TOPAN
Perihan AKTAN
Tuğba BADEMCI
İsmail İĞDELI
Emine Selcan AYAZ
Şehnaz ORHAN
Serpil UYSAL
Özgür AKTAŞ
Selim TOSUN

Sizden Gelenler

Büşra AYRANCIOĞLU
Beyda TOPAN
Osman UZUNMEHMETOĞLU
Hatice Çemrek Güler

Editörlerimiz

Merve KAKICI
Meryem ÇAYCI
Özgür AKTAŞ

Kapak İllustrasyon

Dilayda TURGUT

Tasarım

Bekir ÖZDEMİR
Mehmet Akif YARDIM

Sesli Dergi

Büşra AYRANCIOĞLU

İletişim

Bengü KURU
Büşra AYRANCIOĞLU
Sevgi YÜKSEL
Sılanaz KALENDER

SİZ DE YAZMAK İSTER MİSİNİZ?

2019 yılında ülkemizin gençlerinin isteklerini dile getirmek için oluşturulan Fikirperest Dergi' de siz de yazmak isterseniz bizimle mail yoluyla iletişime geçebilirsiniz.

27. sayı
Ekim/2021

fikirperestdergi.com

▶ Fikirperest Dergi

📷 @fikirperestdergi

fikirperestdergi@gmail.com

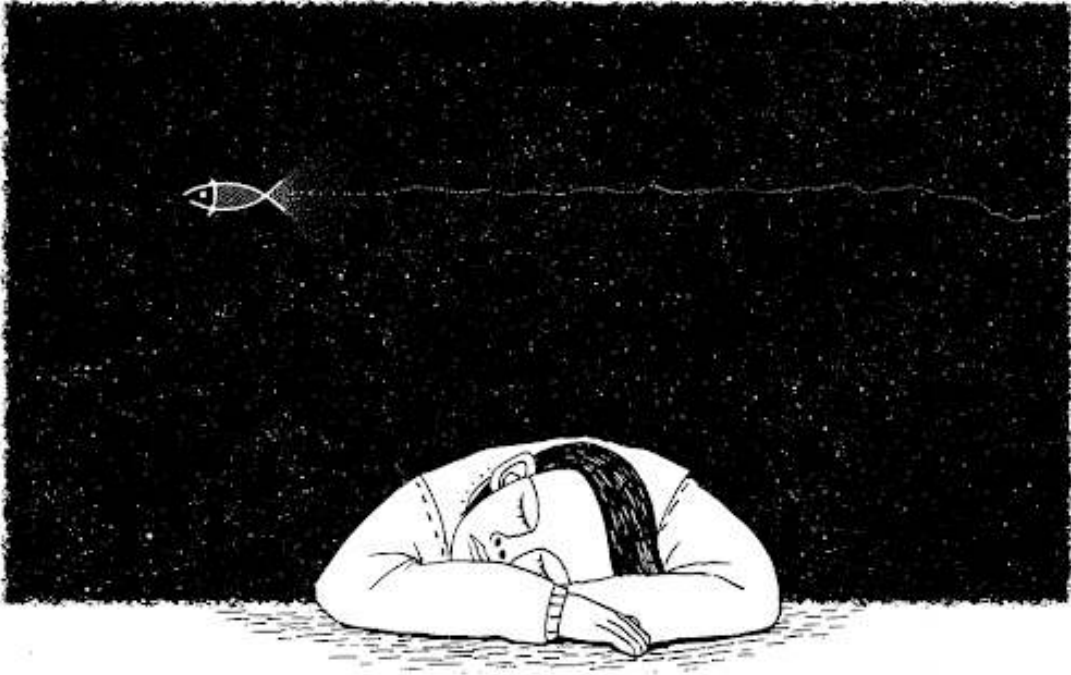

Geleceğimiz Kitapta

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından köy okullarına kütüphane projesi bugün itibariyle ulaşmıştır. İncelemek için sosyal medya hesaplarını ziyaret edebilirsiniz.

▶ Geleceğimiz Kitapta

📷 @gelecegimizkitapta

DE FACTO

Yaşamı neye eşitledik? Yumulmuş gözler neyin denklemydi, çözebilmiş miydik? Mücadele verdiğimiz sessiz fırtınaların plansız gidişatı, nereye kadar sürerdi hiç düşünmedik. Sonsuzluğun seyrinde âcizane ilerleyişin tavırları her birimize sıçradı. Tüm eşitlik bozulmuş gibiydi. Yumulmamış gözlerin körlüğünde, kesilmemiş nefeslerin darlığında yaşam veriyorduk. Bu denklem hep böyle mi var olmuştu yoksa bizler fark etmeksizin eşitliği bozmuş muyduk? Öyle ki artık bu bir hükmün eşitsizliği gibiydi. Çünkü hepimiz yazılmamış bu hükmün esiri gibi yaşıyoruz. Çarklarımızı gittikçe daraltıyoruz. Küçük dünyamızın ufak sorunlarının rehabetini yaşam şekli belliyoruz. Her günü biraz daha kısaltıyoruz. Biraz daha... Biraz daha...

Güneşin aydınlığına teşekkür edemeyecek kadar az vakit bırakıyoruz. Gecenin esintisini kucaklayamayacak kadar yorgun düşüyoruz. Bir kuşun süzülüştündeki huzuru fark edemeyecek kadar hissizleşiyoruz. Duyguları öldürüyor, kelimelere kelepçe takıyor, sevgiyi en ücra diyarlara uğurluyoruz. Uzaklaşıyoruz biz dediklerimizden. Ben dediğimizi hiç tanımıyoruz. Aynaya bile yabancı gözleri adeta boşluğa teslim ediyoruz. Hayallerin dünyasını ağlarla örüyoruz. Kelimeleri sürgüne gönderiyor, gönderdiğimiz her bir kelimenin haykırılarına sağırlaşıyoruz. Poyrazın esintisinin dargınlığını fark edemiyoruz. Günün mavisini kırmış, gökyüzünün renksizliğinde yaşam veriyoruz. Dünü bugüne kopyalıyor, yarından uzaklaşıyoruz. Çizilmiş tek bir yolun yolculuğunda dümdüz ilerliyoruz.

Artık yalnızca silüetleri ile var olan ruhsuz insanların diyarına dönüştü bu koca evren. Bedenler telaşın seyrinde ruhlar ise arayışın yolculuğunda karşılaşma umudu ile dağıldı etrafa. İnançın toprakları terk edilmiş sahraya döndü. Ama umudun varlığı her yerde yeşeren birer bitki gibiydi. Sahrada bir kaktüs, Amazon'da bir palmye, saksıda bir yonca...

SÜRREAL AŞK

*Sevgilim,
Gözlerin baktığım yerde,
Sesin her an kulaklarımda,
Sevgin, göğsümün tam ortasında
Ne gerek,
Görmeye, duymaya, dokunmaya?*

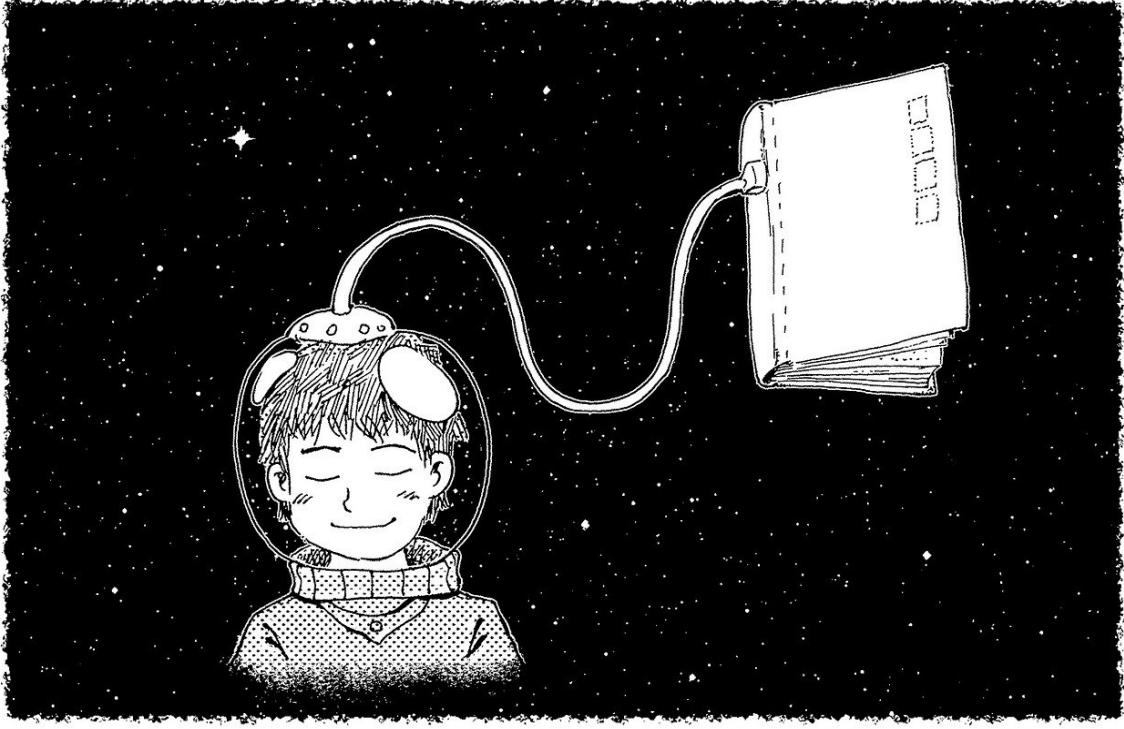
*Bir tutam sabah güneşi,
Biraz gökyüzü mavisi,
İnce bir rüzgâr melodisi,
Yahut baştan aşağı metanet kuşanmış,
Toprağı anne eli gibi okşayan bahar yeli,
Usulca getirir, oturtur seni karşıma.*

*Bir rüya ki tabiri hayra alamet değil belki
Bir serap ki koştukça uzaklaşan
Yetiştim dediğin an kaybettiğin,
Kaybettikçe hırslandığın,
Usladıkça delirdiğin...
O hâlde ne gerek,
Koca bir yalanın ortasında bu kadar gerçekçi olmaya?*

*Sevgilim,
Sen yine de vazgeçme, usanma da!
Çünkü ben,
Çölünün serabı olmaktan,
Rüyaları hayra yormaktan,
Baktığım yere seni koymaktan,
Gökyüzünü sevdaya boyamaktan,
Hasretinle kavrulurken, inatla vuslat hayali kurmaktan,
Vazgeçmem, usanmam da!*

Merve KAKICI

HEM OKUDUM HEM YAZDIM

Döngü şöyle, bolca okuyorum sonra okumayı kesip bir süre sindiriyorum ardından yazmaya başlıyorum. Bolca yazdıktan sonra yazmayı kesip bir süre sindiriyorum ardından okumaya başlıyorum...

Tıpkı boş depoyla yol alamamak gibidir okumadan yazmaya çalışmak. Ama yazarken okuyamıyorum. Etkilenmemek için belki de. Aslında yazdıklarım tüm okuduklarımdan yansıması. Etkilenmemek elde değil. Fikirleri kendi süzgecimden geçirip yaşamışlıkların verdikleriyle harmanlayıp kendi sözcüklerimle anlatıyorum. Tarz dedikleri bu olsa gerek. Yani başkasını taklit etmeme çabası senin tarzın oluveriyor. Üslup da deniyor buna.

Kimi yazdığın akıp gidiyor. Akıcı olduğu söyleniyor okur tarafından. Kimi zaman sen de yazdıklarında kayboluyorsun o zaman da derin bulunuyoruz. Aynı zihinden çıkan sözcükler kimi zaman birbirini tamamlarken kimi zaman sorguluyor. Kafası karışık oluveriyorsun bir anda.

Ünlü bir yazara benzetilmek ilk yazılarında övgü-yken sonrasında yergi oluyor. Her meslekte hatta hayatta da böyle değil mi? Attığın ilk adımlar tüm

aile tarafından coşkuyla karşılanırken şimdi kimse sırf yürürebiliyorsun diye alkışlamıyor seni. Aslında neyi yapamayacağın düşünülüyorsa o konuda daha çok övgü alıyorsun. Övgü belki de şaşırmanın sosyal karşılığı. “Nasıl becerbildiğine şaşıyorum” yerine, “Tebrik ederim” diyor olabilir miyiz? Sert mi oldu? O zaman coşkulu övgü sosyal şaşırmadır, diyelim. Bebeğin attığı ilk adımın videosunu çekip eşe dosta göndermek gibi. Hiç beklemiyordum ama çocuğum yürüdü coşkusuna, “Neden, bir sakatlığı mı vardı?” diyemeyeceğimiz için biz de “Tebrikler” diyoruz. Alkış sevmediğim düşünülmesin. Bayılırım. Motive eder, havaya sokar, egomu okşar. Çok alkış şaşırtır beni. O kadar mı umutsuzdum, diye düşünürüm. Başarabilme ihtimalimin düşüklüğü karşısındaki şaşırmadır bu abartılmış alkışlar. Neyse buraya kadar olan ara alkışımı alayım da yazmaya devam edebileyim.

Üniversite yıllarım boyunca hep kendime yazdım ve bir gün ciltler dolusu defterlerimi kimselere okutmadan yakıp yok ettim. Ölmekten korktum. Ölüp de arkandan o yazdıklarımın okunmasını istemedim. Anlık sevinçlerim de öfkem de hep oradaydı.

Fazla kişiseldi ve ben, öldükten sonra yazdıkları çok para edecek bir yazar değildim hâla da değilim. Para bile etmeyerek kimseye faydası olmayacak yazıları tutmanın anlamı da yoktu. Yaktığıma pişman mıyım diye sorarsanız, hiç değilim. O yazılar bana yazma alışkanlığı kazandırdıkları için görevlerini yaptılar zaten. Geçmişe takılan birisi değilim ve yazdıklarım kâğıt üzerinde olmasa da benim zihnimdeler zaten. Kim bilir belki şu an yazdıklarım bile o defterdendir.

Uzadı yazı. Aslında farklı bir konuda yazacaktım. Okuduklarımı bir türlü ezberleyemiyorum. Aslında güzel bir fikri yazarıyla aklımda tutup entelektüel bir tartışmada şak diye “Falanca şöyle demiş,” diyebilsem kendimi bayağı iyi hissedeceğim. Ama yok. Olmuyor. Kalmıyor bende isimler ve kalıplar. Yazarken kolay. Küçük bir sanal ansiklopedi araştırmasıyla buluyorum kullandığım alıntının kime ait olduğunu. Böylece ben aklımda tutamasam da okura aklımda tutabileceği bir bilgi vermiş oluyorum. Örneğin felsefenin amacının insanlara hazır düşünce kalıpları vermek olduğunu düşünmüyorum. Felsefi tartışma kitleri hazırlansa ve konularına göre ayrılrsa ihtiyacı olan açıp ilgili tartışmaya göre ünlü filozofların sözlerini referanslar vere vere art arda sıralasa tuhaf olurdu. Söyledikleri yanlış olmasa hatta süslü ve güzel ifade edilmiş olsa da bedene oturmamış ceket gibi ya kolu kısa kalır ya da omzu düşer.

Düzenli okuma alışkanlığına sahip olanlar, çoğu zaman aynı düşüncelerin farklı yorumlarını okuduklarını fark ederler. Çok okumak kişiyi klişe düşünme tarzından kurtarıp kendi analiz ve sentezlerini yapabilmesini ve kendi cümleleriyle düşünüp konuşmasını sağlar. Kendi cümleleriyle konuşamayanlarda, “Okumaya başlamış ama henüz yolun başında” izlenimi oluşur bende. Gerçek okur, resmin bütününe hakim olma gayretiyle düşünceye odaklanırken yeni başlayanlar kimin yazdığına odaklanır.

(Fikri mülkiyet haklarına saygılı davranıp ticari faaliyetlerde izin almak, kaynak belirtmek ve telif ücreti ödemek gerektiği konusunu anlattıklarımın dışında tutup tartışmıyorum bile.)

“Şu an ne okuyorsun?” sorusunu yayınevine kadar yanıtlayabilenleri takdir etmekle beraber ben kitabın adını dahi hatırlayamayanların sayısının da az olmadığını düşünüyorum. Bir süre sonra fikirler ne okuduğunun önüne geçiyor. Tüm okudukların birbirine bağlanıverip senin dünya görüşün üzerine yazılmış tek bir kitap hâline geliyor.

Yazmaya ara verince insanın çenesi düşüyormuş. Yazmaktan girip okumaktan çıkmak da kafası karışık yazara iyi örnek oldu. Ancak hiç öyle değil. Kafam gayet net. Okuma ve yazma, kuru fasulye - pilav gibidir. Biri olmadan diğeri eksik kalır.

BAŞKA DİYARLARA YOLCULUK

Kokular vardır insanın içini huzur dolduran, mutlu eden, hissettiği an rahatlatan, geçmişe doğru hızlı bir yolculuk yapmasını sağlayan... Yağmur yağmaya başladığı andaki toprak kokusu, dışının çıtırılığına inat içinin yumuşaklığıyla iştah kabartan ekmek kokusu, muhabbetlere eşlik ederken kırk yıllık hatırını unutamayacağımız kahve kokusu, yanan sobanın üzerinde tüm turunculuğuyla arz-ı endam eyleyen mandalina kabuğu kokusu, yeni aldığımız kitabın sayfalarına göz gezdirirken hissettiğimiz kitap kokusu, sahilde yürüyüş yaparken hafif bir esintiyle gelen iyot kokusu gibi... Hepsi ayrı bir yer bulur gönül evimizde, başka alemlere seyrüsefer oluşturur zihnimizde.

Toprağa damlalar düşmeye başladığındaki ferahlık var ya anlatılmaz, yaşanır. Mis gibi buram buram bereket kokar. "Gel seni arındırayım," der sanki yağmur damlaları toprağa. Toprak da yaymış olduğu kokusuyla karşılık verir hevesle. Yağmur ve toprağın kardeşliğiyle temizlenen doğa insanın omuzlarından tüm yükü alır, götürür. Kardeşlikleri dünya durdukça devam eder. Toprak yağmur damlalarının verdiği saflığa bedenine giymiş olduğu yemyeşil elbisesiyle "Biz hiç ayrılamayız," der.

Sıcak ekmeği bölüp içine beyazlığıyla saflığı temsil eden tereyağını sürerken ki ekmeğin kokusu, burnumuzun direğini sızlatır kimi zaman. Fırından alıp koşarak eve yetiştirmeyi, kahvaltı sofrasına yetiştirip gül reçelinin rengi ve tadıyla hemhal oluşunu hatırlatır. Ayrıca mahalleden komşular da "Bana da iki tane alır mısın?" diyerek sipariş vermiş, dönüş yolunda onlara da dağıtarak gelmişsen bir başka mutluluktur yaşadığın. Geçmişte kalan şimdiyse anı olarak kalbimizin bir köşesinde sakladığımız yüzleriyle gelir gözlerimizin önüne.

Muhabbetlere eşlik ederek insanın dardını, kederini yok eden, ruha dinginlik veren kahve kokusunun yeri ayrıdır. Kokusunun ve renginin verdiği huzur aynı hüsnü

talil sanatı gibi yaşadıklarına güzel sebepler buldurur. Düşündürmez karanlığı, çaresizliği, umutsuzluğu. Köpüklüsünün makbul olduğu, yanında kavrulmuş lokumun yarenliğiyle kahve hayatımızın locasında gururla yerini alır. “Allah’ın emri, peygamberin kavliyle...” diye başlayan cümleye şahitlik ederek mutlu olduğumuz anlara mührünü vurur kahve kokusu.

Bilen bilir mandalina kabukları yanan sobanın üzerine sıralanır ki kokusu kışın geldiğini anlatsın diye. Odunun çıtırtısıyla hafiften hissedilen koku, dışarıda kar yağıyorsa eğer ısıtır kalbi. Rengiyle aydınlık ve sıcaklık katar mekanlara. Sobanın yanı başında kitap okuyarak, örgü örerek geçirdiğimiz zaman dilimlerinin dostu olur.

Elimize ilk aldığımızda yeni bir diyarın kapısını kokusuyla aralayan kitaplar uzun bir yolculuğa çıkılacağına işaretini verir. Okunmak, notlar almak, altı çizilecek cümlelerin belirlenmesi için davet eder okuyucuyu kitap kokusu. En önemlisi ise kitap kokusunun yıllandıkça daha da güzelleşmesidir. Sahaf lar gezilir bu kokuyu hissedebilmek, başka diyarlara gitmek için. Basıldığı an ile seneler sonrası arasında yaşanmışlık ifade eder. Hele arasında kurumuş bir çiçek kalmışsa çiçeğin hatırasına hürmeten bir damla yaş döktürür bu rayiha.

Dünyanın dönme hızına dur diyemediğimiz için huzur veren mekanlar ararız kendimize. Maviliğiyle kendine hayran bırakan, dalgalarının sesiyle rahatlatan, iyot kokusuyla “Hoş geldin” diyen deniz kenarları derdimize derman olur. Sakinlik elçisidir iyot kokusu. “Dur, dinlen, beynindeki ve kalbindeki bütün ağırlıkları bir yere bırak ve ferahla,” der. Hayran eder bu sözleriyle kendine, mükafat kabul edersin dinlendirip huzura erdirdiği için.

Maziye gezi düzenlerken bir an olsun yanımızdan ayrılmayan kimi zaman tebessüm ettirirken kimi zaman incilerin yanaklarımıza sıralanmasına vesile olan kokular! Gönül sizinle yücelir.

UMUT

Mitolojiye göre Pandora kutusu açıldığında dünyaya tüm kötülükler yayılır, daha önce kötülük bilmeyen insanı artık kötülükle tanışmıştır. Bu işin geri dönüşü yoktur. Peki dünya bu kadar kötüyken bizi ayakta ne tutacaktır? Kutunun dibinden umut çıkar. Ben tutacağım, ben sizi hayata bağlayacağım der. Bizi hayatta tutan, bizi hayata bağlayan umuttur. Umut; Yaşam umudu, hayatta kalabilmek umudu, daha iyi yaşamak umudu ve mutlu olma umudu... Kötü dünya ancak umutla düzelebilir. Daha iyi olacağız, diyerek düzelebilir. Peki umut etmek yeter mi? Yetmez, taşın altına elini koymak gerek. Nereden başlayacağız taşın altına elimizi koymaya? Öncelikle duyarlı olarak başlayacağız. Her şeye duyarlı olacağız. Doğaya, çocuğa, olana bitene, geleceğe duyarlı olacağız. “Bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın” sözünden uzaklaşmak lazım. Dünya bizim. Duyarlı olmak sadece sosyal medya üzerinden “Çevreyi koruyalım!” paylaşımı yapmak değildir. Elimize çöp poşetini alıp eldivenlerimizi giyip çevreyi temizlemektir. Evlerimizde çöplerimizi ayırmaktır duyarlı olmak. Olanı biteni izleyip ben ne yapabilirim demektir. Gerekirse, çöp atanları uyarmak, çocuklara örnek olmaktır. İkinci adım olarak bilginin zekatını vereceğiz. Ne öğrendiysek paylaşacağız. Bu bilgi sosyal medya üzerinden doğruluğu ya da kaynağı net olmayan bilgileri takipçilerimize servis etmek değildir. Uzman olduğumuz ya da yeterli bilgiye sahip olduğumuz alanda, bildiklerimizi düzenli bir şekilde, istekli olan insanlarla paylaşmaktır. Örneğin, fotoğrafçılıkta uzman olan kişinin ilkokul öğrencilerine ücretsiz olarak kurs vermesidir. Bir öğretmenin okuduğu kitabı öğrencilerine tanıtmasıdır. Bir komşunun, sitenin çocuklarını toplayıp onlara makrome öğretmesidir. Üçüncü aşama gönüllü çalışmaktır. Daha güzel bir dünya umut ederken gönüllü çalışacağız.

Aslında sosyal girişimci olacağız. Wikipedia'ya göre sosyal girişimci demek, “Öncelikli toplumsal sorunları, maddi fayda ve kâr ön planda olmaksızın ortadan kaldırmaya ve sistemleri dönüştürmeye yönelik yapılan girişimcilik faaliyetleridir.” Sosyal girişimciliğin tanımı teoride böyleyken, pratikte bir insanın karşılık beklemezsiniz, evrendeki tüm varlıkların yararına çalışmasıdır. Hepimiz sosyal girişimci olabiliriz. Hatta çocuklarımız bile sosyal girişimci olabilir. İhtiyaç sahibi arkadaşları için kitap, oyuncak toplayabilirler, kütüphane kurabilirler. Çocuklarımızı bu konuda yüreklendirelim.

Sosyal girişimciliğin bir de dernekleşme boyutu var. Maalesef ülkemizde dernekleşme düzeyi istenilenin çok altında. Avrupada her kırk kişiye bir dernek düşüyorken, Türkiye'de bu sayı 826 kişiye bir dernek şeklindedir. Aradaki fark çok düşündürücü. Neden karşılık beklemeden iyilik yapmak için geride duruyoruz? Gönüllü bir şeyler yapmak için tabii ki bir derneğe üye olmak zorunda değiliz. Sadece planlı, düzenli iyilik topluma daha faydalıdır. İnsanların evde oturduğu bir ülkede yaşıyoruz. Emekli insanlar, ev hanımları, gençler hatta çocuklar, o kadar güzel işler var ki. Bu kadar güzel işler yapan kuruluşlar varken, neden evde oturuyoruz? TEMA, Ahabap, UCIM, Türkiye Uğur Böcekleri Derneği... saymakla bitmez. En yakınlarımızdan, çevremizden başlayabiliriz. Ne zaman pikniğe gitsek, “Deniz Murat, hadi dünyayı kurtaralım!” diyorum ve başlıyoruz çöp toplamaya. Gücümüz yettiği kadar. Gördüğümüz tüm annelere ve çocuklara, paketli yiyeceklerin ve asitli içeceklerin zararlarını anlatıyoruz. Sürekli ekrana bakan çocuklarının yaratıcılıklarının zarar gördüğünü anlatıyoruz. Bunu ben tek başıma yapmıyorum, Deniz Murat'la yapıyorum.

Bizi hayata bağlayan duygudur umut. Hele zor günler geçiren cennet ülkemizin en ihtiyacı olan duygudur umut. Gençleri bu ülkeye bağlayacaktır umut etmek. Ama umut tek başına yetmeyecektir. Taşın altına elimizi koymamız gerekir, gücümüz yettiğinde.

Tuğba BADEMCI

BİRAZ HÜZÜN BİRAZ HAZAN

A dına şiirler, romanlar yazılan, filmler, şarkılar emanet edilen bir son mevsim. Kimine göre de çiçek açmadan önceki ilk mevsim. İçinden yaprak yaprak dökülen bir hazan. Sonbahar, kimine göre mevsim kimine göre başlı başına bir şaheser! Renkten renge dönen yapraklar gibi ömrün, rengarenk yapraklarının dökülmesinin şahidi... Dökülen yapraklarımızı teker teker toplayıp ,kış boyu pamuklarda sarıp sarmalayıp da sonra ilk çıkan bahar güneşine emanet ettiği bir son dinginlik hali... İnsanlar da mevsimler gibi kâh yaprak döker kâh çiçek açar kâh yıldırımıyla inletir dünyayı kâh ateşiyle oldurur tohumu... Siz de o mevsimlerin birinde saklar mısınız yapraklarınızın bazılarını ilk açan bahar güneşinin sabahına? Kış boyu uykulara yatırıp da umutlarınızı ilkbaharda serer misiniz gönlünüzün ıslıl ıslıl güneşine?

Doğanın ,mevsimlerin, sonbaharın olduğu gibi ömürlerin de sonbaharının bu dökülmeye benzediğini düşünürüm sık sık. Hani ilerde bir gün mutlu oluruz, diye diye heba ettiğimiz ömrü, son demine gelince anlarınız tıpkı o sonbaharda eteğimize dökülen yapraklar gibi. Zamanın kifayetsizliğini ve de hiçliğini bir sonbahar hatırlatır durup dururken...

Sonbahar, ömrün son bir keyif durağı. Ömür terkisine anıları, acıyı ve neşeyi, pişmanlıkları, keşkeleri, ahhh olsaydılar, amannn bizden geçtileri toplayıp ömrünün orta yerine döktüğü bir son durak! Dağılıp saçılan ömür parçacıklarını üzerine ilıstiriverdiği eskimiş bir sonbahar hırkası. Üzerine işlenen ilmekler gibi zaman geçtikçe bir bir sökülmeğe başlayan bir son yumak. Yenisine gücün, takatin ,hevesin yetmediği o son hırka. Ceplerinden tutam tutam saçılan sonbahar gülleri, lavanta çiçekleri ,kuru muş fesleğen tohumları... Her şeyin bir cebe bir yaprağa bir anıya sığdırılmaya çalışıldığı o

ahir zamanlar. Mevsimler gibi ömürlerinden de gelir ve geçer insanlar, her mevsim kendinden şikâyet ederek ve yeni gelen mevsime methiyeler düzerek...

Bilmezler mi mevsim insanın içinde? Kiminde bahar bahçe on iki ay kiminde yağmur çamur, kiminde kar boran... Kiminin bahçesinde dört mevsim çiçekler açar kiminin bağı bahçesi tarumar. Kiminin başını yakar öğlen güneşi kiminin ayağını dondurur kış ayazı...

İnsanlar da mevsimler gibi renk renk, çeşit çeşit. Gittiğin her yere kendi içinin mevsimini götürürsün. Bazen bir fırtına tutar geldiğin yeri bazen ılık bir sabah yeli. Kimine yağmur olursun umut umut kiminin toprağını çatlatan kızgın güneş. Hangi mevsimle gittiğin karşıdakilerin hangi mevsimle hemhâl olduklarıyla da ilintilidir çokça. O sebep her mevsimi içinde layığıyla taşımalıdır insan. Kiminde az kiminde çok ama hepsinden bir parça bırakmalıdır ömür yolunda kendinden.

Hiç düşündünüz mü en çok hangi mevsimi taşır gönlünüz ömrünüze, dostlarınıza ve kainata? Hadi açın gönül iklimlerinizi de kulak verip bulun gönül mevsiminizi! Bir tutam hazan bir tutam kara kış bir tutam güneş bir tutam bahar bir tutam kuru yaprak... Hangi mevsimsiniz bu ömür toprağında? Size en çok yakışan hangisi?

Ben alıyorum hakkımı. Biraz hüzün biraz renk çokça yağmur çokça umut. Geçmişini yatırıp dizlerimde avuttuğum bir hazan bir kızıl güneş ılık ılık toprağın altına sığınmış mevsiminde açmaya niyetlenen tohumlar... Kendinize de bir mevsim seçin size en çok yakışanı bulun, diğer mevsimlerden arda kalanı benimdir, belki sizin de? Şimdi bulamadıysanız mevsiminizi vazgeçmeyip aramaya devam edin, bir yaprağı, taşı kaldırıp bakın belki de altındadır. Hem kuru dallardan tomurcuklar açtırıyorsa şayet yaradan, umutsuzluğa gerek yok ömür ikliminde. Hepsi kabulüm. Bir tutam yaz bir avuç bahar bir fiske kış alabildiğince sonbahar...

Hadi şimdi örtün üzerimi dinlendirmeye. Sonrası bahar, umut, hayat...

SEVGİ

Bozkırın Tezenesi, halk ozanı, büyük usta Neşet Ertaş'ın aramızdan ayrılışının 9. yıldönümüydü 25 Eylül'de... Şarkı sözü yazarı değil, türküler yakan, gönülleri fetheden büyük usta, mekânın cennet olsun. Son görevimi cenazesine giderek yapma şansı da bulmuştum. Hıncahınç doluydu. Son yolculuğuna binlerce seveni, gönül verenleriyle uğurlandı. Sevgi adamı, gönül adamı Neşet Ertaş, mekânın cennet olsun.

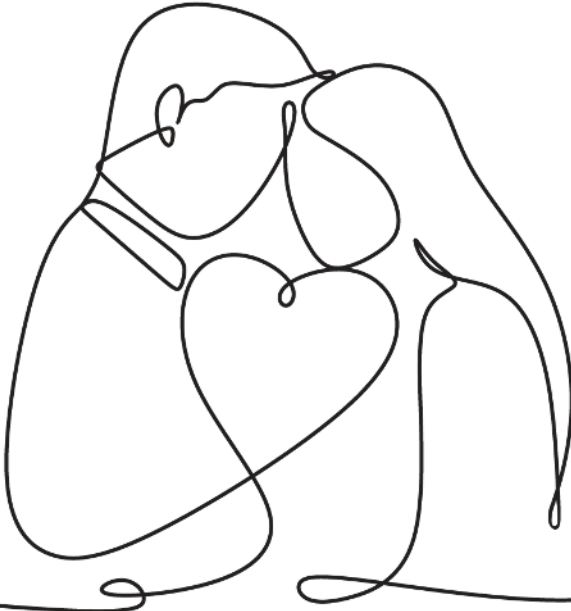

Zahidem, gönlünü kaptırdığı kıza imkânsız aşkını anlatan türküdür. İmkânsız aşk denilince ilk akla gelen... Zahidem, sevdiğine kavuşamayanların içindeki sızının adıdır. Aşka yakılan, sevdaya yakılan bir türküdür. Hikâyesi de bir o kadar acıklıdır. İşte türkülerin yakılması, içinde hep bir hikâyenin oluşudur. "Zahidem kurbanım nolacak halım," bir sevda ağıtıdır. Sevip de kavuşamayanların ortak dilidir.

Sevgi, ne kadar geniş ve özel anlamlı bir kelime. Onunla her şey daha bir başka. Yemeğin tuzu gibi tat veren... Sevgi de hayata tat verendir.

Sevgi, Allah'a, insana, eşe, işe, sevgiliye, arkadaşta, kardeşe, anneye, babaya, evlada, çiçeğe, böceğe ve birçoklarına duyulan sevgi. Hepsi birbirinden ayrı. Hepsi farklı. Hepsi sığıyor bu geniş gönüle. İnsan sevmeli sevimli. Akıl sağlığı için ruh sağlığı için dolayısı ile beden sağlığı için...Her şeyi gülümsemeyle karşılayabilmek gerek. Sevmek, hoş görmek gerek.

Sevgi, kadın ve erkekle birlikte anılır hep. Aşkla bütünleşir, birlikte kullanılır. Çok tartışılır. Hatta inanılmaz. Maddeci, mantıklı düşünülür hatta bu düşünceye davet edilir. Mantıklı düşün! Yani kalbini bir kenara bırak. Hayır. Şiddetle hayır. Madde ve mantık ancak duygu ile sevgi ile bütünleşirse anlam kazanıyor. En basit bir makarna yapımına gönlünü, duygunu, sevgini katarsan lez-

zet geliyor. Bakın etrafınıza, işini severek yapanlar daha başarılı daha üretken daha mutlu daha sağlıklı.

Bu yazının yayınlandığı günlerin içinde, 11 Kasım 2021 benim için önemli bir gün. Annemi kaybedişimin 16'ncı yıldönümü. Onu kaybedince ne kadar çok sevdiğimi daha derinden hissettim. Hastalık ve sağlık gibi bu sevgi. Kaybedince daha çok hissediyor, arıyorsun. Kaybedince insanı daha derinden vuruyor.

Her insan birini sevmeli. Hemde ölesiye sevmeli. Bağlanmalı. Onun için ağlamalı, onun için gülmeli, onun için 'üf' demeden bir şeyler yapabilmeli ve bu hiç bitmemeli, hep devam etmeli. Onu hatırlayınca, gülümsemeli gözleri dolmalı kalbi çarpmalı hayale dalmalı vaktin nasıl geçtiğini anlamamalı beklemeli iyilikler yapmalı onu anlatmalı onu yaşatmalı!

Ben bir kadını çok sevdim. İtiraf ediyorum, kaybedince anladım. Sizlere tavsiyem, temennim, siz kaybetmeden farkına varın, anlayın. Sevgisini, sevgiyi iliklerinize kadar hissedin. Ve insanlarla iyi geçinin. Öyle iyi geçinin ki ölünce arkanızdan düşmanlarınız bile ağlasın.

İçinde sevginin olduğu her şey güzel. Aşkla yapılan her şey daha güzel. Kenan Doğulu'nun şarkısında söylediği gibi "Ne yaparsan yap aşk ile yap/ Ne dediğin değil nasıl dediğin olay/ Açılır kapılar ardına kadar/ Kalpten gülersen, kalanı detay, gerisi kolay."

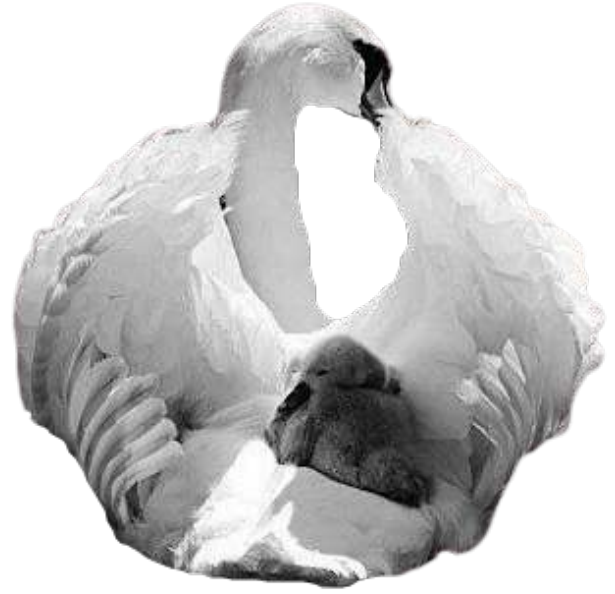
"İşinizi öyle sevin ki ömür boyu çalışmak zorunda kalmayın" diye bir söz vardır. (Konfüçyus)
İlgi ile sevgi ile yapılan her ne olursa olsun daha güzel daha anlamlı daha zarif daha ince... Konuşmak dahi öyle değil midir? İçinde sevgi olan bir konuşma karşıdaki insana daha duygu dolu geçmez mi? Sevgi çöldeki serap gibidir. İnsana mutluluk veren, tüm olumsuzlukları ortadan kaldıran, örten gece gibi. Sevgi öznedir, eyleme yön veren.

Sevgili okurlar, siz de ne yaparsanız sevgiyle yapın, aşkla yapın. Siz birlikte güzelsiniz. İşinizi sevin, daha üretken olursunuz. Okulunuzu sevin, daha başarılı olursunuz. İnsanları sevin, hayat daha anlamlı olur. Canlıları sevin, dünya daha yaşanır olur. En önemlisi kendinizi sevin ve kendinize değer verin ki başkaları da size değer versin, sevsin. Önce kendinizden başlayın, kendi gücünüzün farkına varın, hepimiz biriciksiniz. Bir insan değişir dünya değişir, sizsiniz belki dünyayı değiştirecek olan, kim bilir?

Özneniz sevgi olsun.

Mekânın cennet olsun sevgi adamı, gönül adamı, Bozkırın Tezenesi.

Sevgiyle kalın hoşça kalın.

SONBAHAR: HÜZÜNÜ

Sonbahar hep hüzün mü verir insana? Hep mi yaprak dökümü, mevsim dönüşümü ve sonu hatırlatır? Hazan mevsimi, özlem ve hasret timsalidir. Gerçekten de böyle midir? Yoksa bizim ona yüklediğimiz bir anlam mıdır bu? Gökhan Okçu der ki: “Algılayabildiğimiz kadar gerçektir bu dünya.” Hâlihazırda oluşturulan bu sonbahar algısı genel geçer bir yasa olmasa gerek! Yeni başlangıçların vesilesi de olabilir. Toprağı ve havayı umut umut dolduran bir katre misali. Yaprak dökümü zamanına denk gelmesi, yaprağın daldan ayrılışının hüznünü taşımasından ziyâde bütün bir yaz boyunca verdiği mücadelenin haklı gururunu yaşaması anlamına da gelmez mi? Pek çok eve şifa olarak girmiş sayısız sebze meyvenin, “Biz üzerimize düşeni yaptık, görevimizi tamamladık, emekli oluyoruz :)” demesidir belki de. Bizim ona yüklediğimiz anlam ‘hüzün’ iken onu dinlemeye ve anlamaya çalıştık mı hiç? Yaprakların dökülüp toprağa düşmesi bize yardan, anadan ve serden geçiş gibi gelirken hakikaten böyle olup olmadığı üzerine düşündük mü? Kâinat bambaşka bir hakikat içinde akıp gidiyor. Öyle muhteşem bir akışta ki Sevgili Sinan Canan’ın dediği gibi “İnsanı çekip alın doğadan, geriye kalan cennettir.” Bu bize sanki yeni bir yol açıyor, Sen sonbahara yüklediğin mânâyı bir kenara bırak da dön bak bakalım sonbahar sana ne diyor, dercesine. Hayatta ne kadar da çok renk varmış meğer. Kimi yaprak turuncuya dönerken kimisi kızarır kimisi de sarıya çalar. Bazıları da vardır ki duruşunu hiç bozmadan kendi rengini muhafaza eder. Aslında sonbahar bize rengârenk bir dünyanın kapılarını açıyor. Dönüşüm ve değişimin mümkün kılındığını ve bunların her zaman yıkımlara neden olmadığını gösteriyor. Tam da bu noktada Şems sesleniyor asırlar öncesinden, “Düzenim bozular, hayatım alt üst olur diye endişe etme. Nereden biliyorsun hayatın altının üstünden daha iyi olmayacağını?” Demek ki bize başka bir şey söylüyor sonbahar. Kapılarını açtığı dönüşüm içerisinde, yapraklar vazifelerinin hakkını vererek toprakla buluşuyor.

DEN UMUDA BİR YOL

Dallar üzgün değil aslında bu ayrılıktan, aylardır taşıdıkları yüklerini indirdiler yere, şimdi onlar için de dinlenme zamanı. Yapraklar ise huzurla başlarını yaslıyorlar toprağın engin gönlüne. Ah ne sıcak bir istirahatgâh! Toprak çok mutlu, yeni misafirlerine nihayet kavuştu. Ona gelen misafirler hânenin yeni ev sahipleri olacak. Buna en çok sevinen ise toprağın alt kat sakinleri. Hem komşu hem de rızık geldi. Sabırsızlanıyorlar yapraklara kavuşmak için. Yapraklar da en az onlar kadar heyecanlı, dallarda sarıp sakladıkları meyvelerden sonra şimdi kimlerin faydasına hizmet edeceklerini bekliyor. Nihayet beklenen buluşma! Yapraklar yavaş yavaş silüetlerini kaybederken sonsuzluğa doğru yol alıyor. Biz yok olup giden yapraklara hayıflanırken onlar toprağa karışarak pek çok çekirdekte yeniden doğacak olmanın heyecanı ile kendilerini tamamen salveriyor. Ah bitmeden ve tükenmeden her dem yeniden varolmanın coşkusuyla yaşama tutunmak ne hoş. Bu hâlde sonbahar hazan mevsimi değil de sonsuzluk yolu oluveriyor. Kim bilir daha neler saklıyor içinde?

Malum yol vardır, yol içre. Oldu mu sonbahar size keşfetmek için alınacak gizemli bir yol. Yerden başlamış olsa bu yol ve göğe doğru uzayıp gitse dünyamızı aydınlatan güneş için de dinlenme zamanı gelmiş olmaz mı? “Uzun süredir tüm enerjimle sizinleydim, şimdi geri çekilme zamanım geldi. Biraz da diğer insanları kuşatayım sıcaklığımla.” Canım güneş müsaade isterken bulutlar da bu yoğun ışıklardan kurtularak içlerinde biriktirdiklerini boşaltmak için can atıyor. Düşen her bir yağmur damlası bulutları hafifletirken toprağı bayram yerine çeviriyor. Havadaki ozon kokusu ise insanı mest ediyor. Pencereleeri açıp bu kokuyu içimize çekerken hissettiğimiz başka bir şey aslında. Nüvenin ilk çatlayışıyla hayatın başladığı topraktan yükselen bu koku, bizi de her şeyin başlangıcına götürüyor. Kimimizi çocukluğuna, okulun ilk gününe, yağmurla ilk buluşmasına, ilk sevgilisine, gizli çılgınlıklarına, evladının kokusunu ilk kez içine çektiği ana, ilk kez en yakınını kaybedişine, göçüp giden sevdiklerine, sol yanında sakladıklarına, ilk var oluşuna... Ah sonbahar, canım sonbahar, nasıl da tarifsiz güzellikler saklıyorsun bağrında.

Beyda TOPAN

HÜZÜN AYI HAZAN

Çok sevdiğim ve çok ünlü bir şair olan Cemalettin Seber'in harika bir sözü vardır bu havalara yakışır. Tabii bu isimle, yani gerçek ismiyle bahsedince tanımayan çok kişi olacaktır. Ama Cemal Süreya desem, soyadından attığı 'y' harfine kadar tanıyacaksınız onu, âşık olduğu bir kadın için kaybettiği bir iddiada. Üstelik onun kadar ünlü başka bir şaire, Sezai Karakoç'a karşı. O kazansaydı Sezai Karakoç olacaktı. Kaybettiği için biz artık Cemal Süreya diyoruz.

"Sonbahar sanattır, diğerleri mevsim" demiştir şair. Acaba iddiayı da bir sonbahar mevsiminde mi kaybetmiştir? Üzülmüş müdür bir harfi gidince, bizi hüzünlendiren bu mevsim gibi. Sahi neden hüzünleniriz ki sonbaharda? Ağaçlar yaprak döküyor diye mi? Bunun bir boşaltım olayı olduğunu bilmeyen lise öğrencisi var mı mesela? Aslında ağaçlar temizleniyor, canlanıyor ama her bir yaprak düştüğünde ve yere damlaya damlaya göl olduğunda yapraklar, bizim de gözlerimizde damlalar oluşuyor yaprak şeklinde. Ya da romantizmin nimeti sayıyoruz, sarı, kırmızı, kahverengi yaprakların altında ve de üstünde sevgilimizle el ele gezerken. Başlarımızı göğe kaldırıp başka bir romantik şair Turgut Uyar'ın Göğe bakalım dizesine uymak gibi ve ellerimizi daha sıkı tutuyoruz, yapraklar gibi düşüp ayrılmayacağız dercesine. Aslında ağaçlar o an üstümüze işiyorlar, yani boşaltım yapıyorlar sadece. Durumu abartan biziz.

Bir ilkbahar çocuğu olmama rağmen Cemal Süreya'ya sonuna kadar katılıyorum, sonbahar sanattır! Üstelik pastel renkleri kullandığı için sadece bir resim sanatı da değildir. Ayrı bir müziği, tınısı, notaları vardır. Mesela ilkbahar öyle değildir. Umutlu bir türkü ya da dağların yeşiline davet eden bir özgün-protest müziktir. Ya da kış, yorgan altında yağmuru izlerken ya da karın sessizliğini dinlerken radyoda çalınan bir klasik Türk müziği ya

da slow bir popüler müzik gibidir. Ya da yaz, gençlerin çadırlarda kamp yapip akşamlarına ortak olan uzun saçlı şarkıcılarla söyledikleri capcanlı bir rock şarkısıdır.

Sonbahar öyle mi oysa? Yazdan çıkmış, heyecanlı öğrencilerin marşları vardır sonbaharda. Eylülde gel diyen emekli popçunun yolları gözlemesi vardır. Kasımda Aşk Başkadır filminin şarkıları sonbaharda gizlidir. Pastırma sıcakları bastırınca Akdeniz müziği tınlar seslerde, "Antalya'ya ekimde gideceksin aslında abi" cümlesindeki bir anda alınıveren uçak biletidir sonbahar. Bir doğu ekspresiyle Marmara-Karadeniz-Doğu Anadolu filmi gibidir. Güneş, yağmur, kar... Hepsi bir arada olan sükûn bir sanat filmidir sonbahar. Kuşlar göçer, balıklar geri döner. Hem veda hem vuslat saklayan bir şiir gibidir. Mecburi yaz tatili veren aşkların kavuşma, yalnızca yaz sıcaklığında iç kıpırdatan ve aşk sanılan birlikteliklerin ayrılma zamanıdır. Üstüne maniler, türküler de yakılır, ağıtlar, masallar da yazılır.

Arkeoloji kokar sonbahar, sanki tüm uygarlıklar sonbaharda kurulmuş gibidir. Tarihi yaşamak da sonbaharda en güzeldir. İnsanlığın doğduğu topraklara tek başına yazın kavuruculuğunda gitmek yerine, sevdiğin insanla sonbaharda gitmektir aşk. Mesela Mezopotamya. Yazın kavrulursun, kışın üstü karla kaplanır göremezsin. Oysa eylül, ekim öyle midir? Burnunu çektiğin her nefes tarih kokar, uygarlık kokar.

Bir sahne gibidir bu aylar üstelik perdesi hiç kapanmayan. En iyi rolünü bu aylarda oynar canlılar. Sanılanın aksine ilkbahar değildir hareketli olan. Mesela bir tohum, baharda çimlenir, yeşerir, filizlenir, öyle değil mi? Peki sonbaharda toprak altında mücadelesi? Yağmur sürükleyecek mi, sincap yiyecek mi, suyu donacak mı, rüzgâr savuracak mı, ilkbahara kadar dayanacak mı ve kendisinden yeni bir can doğacak mı? Bunları düşünmek, hayatta kalmak

zordur.
Canlılığın
felsefesi de ancak
sonbaharda yapılır
yani.

Dünyanın, insanlığın ve sonbaharın en büyük düşmanı da küresel ısınmadır ya da soğuma. Açlık, ekonomik kriz, salgınlar, savaşlar... Daha büyükmüş gibi gözükseniz de canlı iç dengesi olmadan yaşayamaz ve diğerlerine sebep de olamaz, durduramaz da.

Ben çocukken sınıflarımızda mevsimler tablosu olurdu, hâlâ var ama ezber bir bilgi olarak kaldı duvarlarda sadece. Yani coğrafya dersinde, Türkiye tarım ülkesidir demek gibi bir şey artık bu. İthal tek tarım ürünümüz kalmamışken... Neyse o başka bir isyan sebebi, başka bir yazı konusu. Biz sonbahara dönelim. Eylül, ekim, kasım yazardı tabelalarda öyle değil mi? Eylülde uzun kollu, ince tişörtler giyilirdi. Okul başladığında mavi önlük yakmazdı. Kıyı Ege şehirlerine azıcık atıştırması dışında kar yağmazdı. Şimdi Eylül, ne giyileceğinin asla bilinmediği ve bu yüzden hep hasta olunan, kışlıkların çıkarılmasının gün gün ertelendiği, kısa kollu okul tişörtlerinin bile çocukları terlettiği ay.

Ekim, daha kışa girmeden yüksek köylerde karın başladığı ve kışın ne kadar hırçın geçeceğinin göstergesi ay. Kasım, yitirdiğimiz önderin ardından gözyaşı dökmesi gerekirken kar yüzünden mezarını ziyaret edemediğimiz ve büstüne koyacağımız kasiympatuların ancak çiçek seralarında büyüyebildiği ay. Aşk nasıl başka olsun ki artık bu ayda? Yeni müddeler versin diye beklerken, ayrılıkların girdiği ay

Sanatçımıza değer vermediğimiz gibi artık sanat da önemsiz bizim için. O yüzden böyle güzel mevsimlerimiz yok artık. Mesela 2020 en sıcak senelerdenmiş son elli yılda. Kim bilir ne tatsız ve dengesiz havalar geçireceğiz bu sonbaharda da. Bir de incir

çer-
kirdeğini
doldurmayan sebeplerle, kalan güzelliklerini de kaçıracağız sonbaharın. Gerçekten de küçük, gözle görülmeyen sebeplerden. Bir virüs yüzünden mesela, eylül ayının yarısını evde karantinada geçireceğiz. Eylülde gel diyemeyeceğiz sevgilimize. Dersek, "Yerim dar, elim kolum bağlı" diyecek pek tabii. Ekimin ilk haftası tiyatrolar açılır, o haftaki oyunların ilk gösterimlerini kaçıracağız. Eylül balık sezonudur, tutulan ilk balığın iyotundan iki kadeh rakı eşliğinde yararlanamayacağız. Şimdi ne güzel sahaf festivalleri olur şehrimde. İçinde yaşanmışlıklar saklı ikinci el bir kitap alamayacağız kütüphanemize. Bir demet kasımpatı çalmayacak kapımızı, dostlar uzaktan seslenmekle yetinecek. Kıştan önce son kez yürüyüşe çıkalım, son kez deniz havası alalım diyemeyeceğiz. Kamp sandalyelerimiz bagajda baharı bekleyecek. Akdeniz sonbaharda daha mı güzel, hiç öğrenemeyeceğiz. Kimse "Hadi gel bilet aldım gidiyoruz" demeyecek bu güzel havalarda. Gidenin telafisi olmayacak bir sonbahar yaşatacak bize, gözle göremeyip inanmak zorunda olduğumuz bu bela varlık. Gerçek bir canlılık olan yaprak dökümünü, bir film gibi izlemek yerine, yorgan altında salgın belgeselleri izleyip bu sonbaharın da kalbimizdekilerin de ölümünü görüp hüznüleneceğiz.

KALBIYLE GÖREBİLENLER GEZEGENİ

Saint Exupery ile vedalaşırken gökte yıldızlar bir başka parlıyordu Küçük Prens için. O yıldızlar içerisinde birinde olacaktı birazdan. Kadim dostu Nayu bekliyordu. Sultan'a erişme cesaretini gösteren ve günün birinde bir bilge olmayı düşleyendi Nayu. Canım prene gelir gelmez sarıldı, elinden tuttu dostunun. Tüm yol alışlar artık ruh esintisi... Mevsim sonbahardı, Nayu ve canım prens, iki bilge ruh, iki kadim dost yol almaktaydı Nayu'nun gezegeninde. Sonbaharın hüznü kokusunda elma bahçesinden çıkagelmişti Naşho hala, bastonundan aldığı güçle. Gözleri ışıltılı misafirleri geldiği için. Kalbinin sevme gücüyü gözlerine yansıyan. Canım prensin hüznünü, yorgunluğunu ve vedasını sezmişti ama bilge ruh, "Elbette gidecektik, gidilir günün birinde, gidiş mutlak..." Mesele bu gidiş nasıl karşıladığı-

mızdı ya zaten. Sözleri havadaki hüznü zerreciklerinin gönlünü alıyordu. Hafif bir rahmet bulutuna dönüşen zerreler küçük prensin ruhuna yağıyor onu teskin ediyordu. Bahçesinden elmalar sunmuştu misafirlerine, ceplerine, ellerine, hani imkanı olsa elma ağaçlarını ceplerine ilâştirecekti ama nispetincesini aldı Nayu ve canım prens. Gülen gözlerle uğurlandılar.

Bir çilek tarlasına düştü yolları. Çilek kokusu büyülemişti iki kadim dostu. Kokusu kalbe bu kadar güzel hissettiriyorsa lezzeti nasıldı kim bilir? Çilek üreticisi selamladı onları, dilediklerince yiyebileceklerini söyledi. Diğer gittiği yerlerdekilere benzemeyen bir çilek üreticisiydi bu tanıştığı Küçük Prens'in. Bir çilek tanesine bir dünyayı sığdırmış gibiydi. Çilek üretilip satmıyordu da gönül yapıyor iyilik dağıtıyordu. Bir köylü kadının ucuza sattığı ürünü bile dert ediniyordu. Diğer herkes pazarlık yapadursun o istenilenden fazlasını, emeğin hakkını veriyordu. Nitelikli ürün, emek demekti, emek vereninse hakkı verilmeli, gönlü yapılmalıydı. "Ederini hesaplamayı öğrenmeden evvel değerini öğrenmelisiniz," diyordu. Okulda, "Acaba ne kadar çilekten ne kadar kazanç sağlanır?" problemini çözerken buradaki

misafirliğinizi hatırlayın. Hayatın matematiği gördüğünüzden biraz daha farklıdır, bunu anlamaya çalışın. “Büyük insanlar’ olduğunuzda büyüklüğünüzü, isimlerinizin önüne gelen unvanlardan değil dürüstlüğünüz ve çalışkanlığınızdan alın,” demişti. Bilge, bir çilek tarlasında aslında bir evren inşa ediyordu. İki dost vedalaştı çilek üreticisiyle, karınlarından ziyade ruhları doymuştu. Bir diğer memlekette, kanatlarını sarı fosforlu ceketinin altına saklamış bir görevli ruh bir öğrencinin yanında belirmişti. Gece karanlığında ona ışık olduğu için öğrenci minnettardı, iyiliğine karşılık ne yapabileceğini soruvermişti. Yaptığı iyiliğe karşılık bir iyilik bekliyorsa bunun adı iyilik olmuyor alışveriş oluyormuş, öyle dedi görevli ceketinden altın tozları dökülürken. Eğer ona iyilik yapmak istiyorsa gezegenin bir başka yerinde bir başka ruha iyilik yapmalıymış. O iyilik işte o zaman ona ulaşır. Çok sevindi iki dost, sarı fosforlu ceketinin ardında kanatlarını gizlemiş görevliye tanık oldukları için. Gezegenin henüz güneşi selamladığı bir başka memlekete yürüyorlardı. Pek çok bilgenin yer aldığı bir sofrada buldular kendilerini. Bilgeler ondan daha büyük olan bilgeye teşekkürlerini sunuyorlar, helallik istiyorlardı. Oysa büyük bilge bu minnettarlık karşısında, “Helal etmiyorum” dedi. Nayu ve Küçük Prens bile şaşırılmıştı bu tepkiye. Söz havada asılı kalmışken devam etti bilge. “Etmiyorum çünkü halka hizmet haktır. Yapmam gerekeni yaptım

sadece, benlik bir şey yok ki!” Benliklerine bilgelik elbisesi giydirilemeyeceğini hatırlamışlardı Nayu ve canım prens. Bilgelik özdeydi, daha içeride bir yerlerde.

Nayu, en son gezegenin kaynağına götürmüştü Küçük Prens’i. Canım prens, onca yoldan ve yolcudan öğrendikleri hatırladı. Kalbiyle bakabilenlerin herkesin gördüğünden başka gerçekleri görebildiklerine şahit olmuştu. Ya unutursam endişesi vardı kalbinde usul usul veda vakti gelirken. Gezegenin kaynağı tam kalbine fısıldadı. “Sendedir öz, varlaysın sen, hatırlarsın.”

Yolculuğundaki tüm gezegenleri, kralları, unutmaya çalışanları, çok ciddi ve meşgul olanları, hesap yapanları, gülünü, tilkiyi, Naşho halayı, çilek üreticisini, iyi niyetleriyle yaşam inşa edenleri nicesini düşününce içi daraldı. “Ya karışırsa bir şeyler, ederler ve değerler?” Gezegenin kaynağı, gönül aynasında buğu dahi olmamalı dedi yüreğine. Küçük Prens kalbine koydu elini, sıcacıktı. Kaynağın fısıltısını, enerjisini tam da kalbinde hissediyordu. Gülü geldi sonra aklına, gülünü beslediği suyun sakinliği de bu kaynaktandı belki. Neden olmasındı. Nayu’ya kocaman sarıldı. Bir göz açıp kapama süresiydi altın tozuna dönüşüp uçuşması. Hoş bir sada oldu, Nayu’nun gök kubbesinde.

Serpil UYSAL

GELİBOLU'DA SONBAHAR

Güneşin ışıkları denizin üstünde sabah dansını yaparken, çay bahçesi ve börekçinin yanındaki banka henüz açılmaktaydı. Sanki alacakaranlıkta gelmiş gibi bir halleri bulunan yaşlı insanlar, kâh ağacın dibinde yaslanıyorlar kâh banklarda birbirlerine bitişik oturuyorlardı. Havaya yayılan börek ve çay kokularını, denizin üstünde daire çizen martıların sesleri kırıyor, yaşlı insanların sabırlı bekleyişleri hafif mırıltılar şeklinde duyuluyordu.

Banka kapısının açılmasıyla belli belirsiz bir heyecan başlamıştı. Ender'im günaydın, diye bağırdı daha dik duruşlu olan Hamdi Bey. Oradaki herkesin yerine ilk günaydını verdi diye de hafif bir gurur okunmuştu gözlerinde. Banka görevlisi Ender, kapıyı açtığındaki tezahüratı duyacak olmanın emin hali ile gene de emeklilik maaş zamanlarını sevdiğini düşündü içinden. Karısının sabah çıkarken acele ile ütülediği gömleğindeki hafif kırışıklıkları bile kabullenen bir grupla karşı karşıya kalmasının rahatlığı ve özgüveni oluştu ruhunda. Banka kapısının yakın çevresinde adeta kümelenmiş olan yaşlı insanların hepsine neredeyse isimleri ile seslenerek ayrı ayrı günaydın demişti. Kolay değildi bunca insanın her ay en sevdiği adam olmak. Bu konumunu onlara hatırlatarak, yol göstererek, onları dinleyerek, sıraya sokarak ve sonunda da bankadan işlerini hallettirmiş biçimde uğurlayarak kazanmıştı.

Daha çökmüş kişiler için sıra izni istenirken, yaşlıların arasındaki sohbetleri de ömürlerinin hazan mevsimindeki duraklarının günlük telaşelerini ve sağlık sorunlarını oluşturuyordu. Kadınlar örtülerini çekiştirerek diz ağrılarından bahsediyor, erkekler ise biraz bastonuna yaslanarak, biraz da kambur bir şekilde bankta oturarak kalp muayenesi için hastaneden nasıl randevu alınacağını konuşuyorlardı. Bankada sırası gelenler Enderler'i tarafından çağrılıyor, içerden çıkanların olgun memnuniyet ifadeleri ve kabullenmişlik hâlleri gözlerinden okunuyordu. Maaşlarını aldıktan sonraki ilk işleri de, denizi karşılına alan çay bahçesinde köpüklü kahvelerini içmek oluyordu. Ayın ilk parasını önce kendileri için harcamanın coşkusu pek bi güzeldi doğrusu. Çay bahçesindeki en büyük keyif de Gelibolu'ya yanan feribotlardan inen insanları izlemek oluyordu. Birisini bekler gibi dikkatle seyrediyorlar sanki oradan gelecek bir şeyin şaşırtıcı olacağını umarak kahvelerini yudumlıyorlardı. Hamdi Bey köpüklü kahvesini yudumlarken bankadan yeni maaşını alıp yanına gelen, yürürken hafifçe ayaklarını süren, beli biraz bükük İsmet Bey'e hâl hatırlı sordu. İsmet Bey yavaş konuşmasıyla, -Halim gördüğün gibidir Hamdi. Çok şükür nefes alıyoruz ya daha ne olacak ki hamdolsun dedi. Hamdi Bey kendi dik duruşundan biraz mah-

cup, başıyla onayladı arkadaşını. Gelibolu'da yaşayıp oradan ayrılmış kişilerin feribottan inerken gözlerindeki dinginlik, ruhlarındaki sakinlik, daha çok burada bulacaklarının değişmemişliğinden kaynaklanıyordu. Evleri, sokakları, yeşillikleri, eşyaları, toprakları, kendi tarihlerine hiç ihanet etmemişçesine hep aynıydı. Anılar mı tutmaktaydı bunca geçen zamana karşı dik durmayı, bilinmiyordu ama Neslihan feribottan inerken çay bahçesindeki emekli grubunun sohbetlerinin asla değişmediğini de kendi dayısını çok iyi tanımasından biliyordu. Hamdi Bey, yeğeni Neslihan'ı ve onunla birlikte gelen arkadaşlarını farkettiğinde gözlerindeki parıltıya engel olamıyordu bile. Akşam, "Benzemez kimse sana, tavrına hayran olayım" diye kulaklara gelen şarkı, kemancının masaları dolaşmasıyla yerini daha da coşkuya bırakıyor, sohbetler, anason kokuları ve çatal bıçak sesleri ile birbirine karışıyordu. Hamdi Bey bir zamanlar güçlü ve heybetli halinden, zengin olduğu zamanlardan ve işini kaybettiği durumdaki hüznlerinden bahsederken dinlenilmiş olmanın gururunu da taşıdığını fark ediyordu. Denize tepeden bakan, içinde ağaçları bulunan, ışıklandırılmış boğazı seyreden, herkesin sanki birbirini hep tanıdığı bu açık lokantada

hep birlikte şarkı söylerlerken, Hamdi Bey yukarıdaki dolunaya baktı. Eylül rüzgârı ile biraz ürperek hırkasını kapattı. İçindeki ani boşvermişliğin ve çakırkeyif halin etkisi ile kemancıya istek şarkıda bulundu. "Nasıl geçti habersiz o güzelim yıllarım..." Kuvvetli bir rüzgâr bir kere daha saçları ve vücutları savurunca, masalara ağaçlardan gelen yapraklar kenarlara ittirildi. Bir yaz daha Hamdi Bey ve ötekiler için geçmişti. Sonbaharın sarılığı, denizin artan iyot kokusu burunlarına geldiğinde, Hamdi Bey Attila İlhan'ın en sevdiği şiirini yüksek sesle okudu masadakilere,

ADIM SONBAHAR
Nasıl iş bu
Her yanına çiçek yağmış erik ağacının
Işık içinde yüzüyor
Neresinden baksan gözlerin kamaşır
Oysa ben akşam olmuşum
Yapraklarım dökülüyor usul usul
Adım sonbahar.
Masadan büyük bir alkış koparken Hamdi Beyin kendi sonbaharı ise gözündeki bir damla yaş ile devam ediyordu. Misafirler ayrılırken, içlerindeki umut ise bir sonraki sonbaharda Gelibolu idi

(Fotoğraflar Martinnus Budiarto tarafından geliboluda çekilmiştir)

ZEMHERİ AYAZI

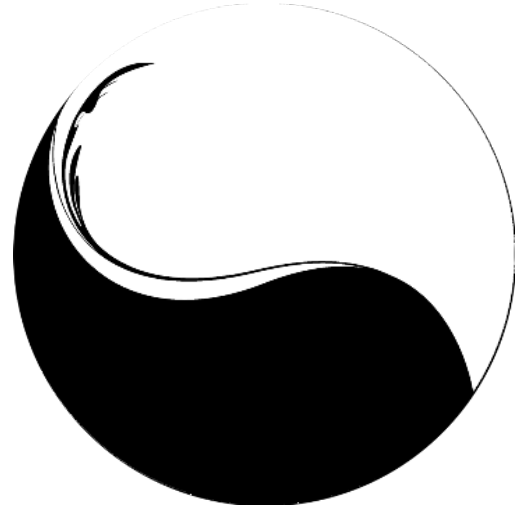
İlkokuldayken sınıf duvarlarında mevsimleri öğreten mevsim şeritleri afişleri asılı olurdu. Kış mevsimini kardan adam, sonbaharı dökülen sarı yapraklar gösterirdi bize.

Şiirlerde hazan, şarkılarda ayrılık, halkın dilinde güz, psikolojide melankolidir sonbahar. Benim gibi yazı sevenler için yaz kıyafetleriyle vedalaşma vakti, öğrenciler için okul, öğretmenler için yeni bir heyecan, tiyatrocular için yeni sezon, televizyon sevenler için de yeni dizilerdir sonbahar.

Sadece dünya dönmez, aynı zamanda hayatın kendisi de durmak bilmez bir dönüşümdür. Sonbaharın simgesi dökülen yapraklar yeni bir hayata ulaşabilmek için bir dönüşümdür. Bulutlar yağmura, yağmurlar kara, günler geceye, tohumlar fidana dönüşür.

Her dönüşümü sükûnetle karşılayan benliğimiz ve yüreğimiz acıya dönüşen mutluluklara hazır mıdır? Sararan yaprakların dallarına çaresizce veda etmeleri misali çaresiz acılar karşısında. Her şey zıttı ile mana bulmakta. Beyaz siyah ile gece gün ile sıcak soğuk ile anlamlı. Varlık yokluğa mahkûm, yokluk varlıkla kıymetli. Zaman bile yenilikler getirecek diye avunurken bir de bakarız ki götürdükleri çok. Bu güz yitirdiğimiz öyle büyük ki kirpiklerimiz kocaman yağmur bulutu bırakıp gitti. Kabullenemediğimiz bir acıyı taşımak zorundaysanız, güz soğuk bir yel olur size.

Toparlanıp giderken iyi kalpli canım babamı da götürdü yaz. Belki de onu bir ağaca, bir kuşa veya bir çiçeğe dönüştürdü. Mevsimler neyi neye dönüştürürse dönüştürsün, onun yokluğu bizim için zemheri ayazıdır artık.

YEMİN

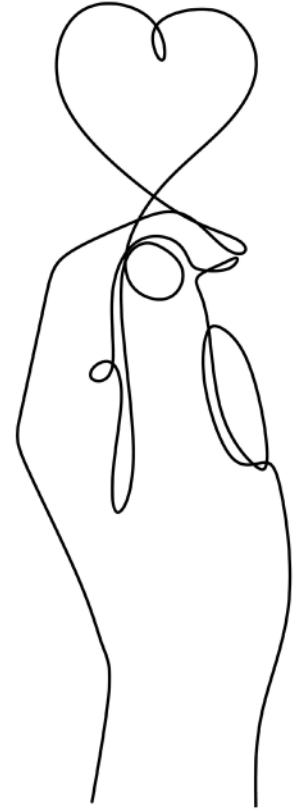
*Yuva yapmış diline, Nazlı'ya karışmam lafı.
Gencecik yaşında ağarmış çenesi.
Boğuk dumanlar hücum ederken ciğerine,
Yemine uzanır ince boynu,
Daralır iyiden gömleğin yakası...*

*Gelme demiş anası:
"Ne ölüme ne dirime."
Yeminler savrulmuş bir avuç toprak uğruna.
Sahi, huzur neydi?
Ana kucağı mı, tütmeyen baca mı?*

*Nazlı tutamaz ağzını,
Ver eder küfrü yedi ceddine koca karının
Çekilir en derin nefesler suskunluğunda tütünün.
Alevler yakar sanma yalnız kâğıt parçasını
Yıkılır dünya beşiğinin çürüyen tahtası*

*Saçları dökülmüş başı dik, gururundan.
Etmış yemini daha çocuk.
Etme Salim, tut dilini yut lafını!
Anadır küstüğün, umutlu tek bağın.
Baba yurdudur yüz çevirdiğin.*

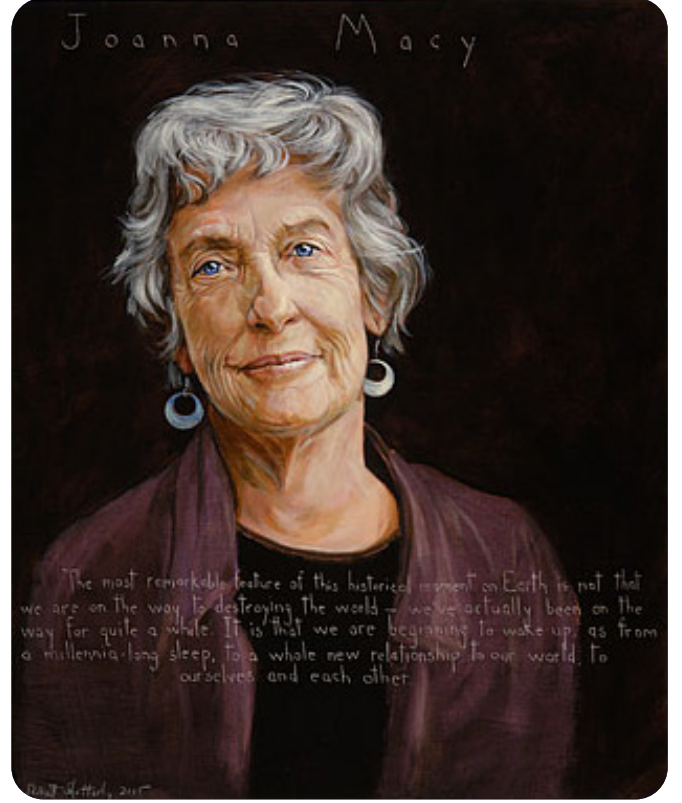
*Gururunu çal yerin dibine,
Pişmanlık faydasız, yaşlı bir son nefeste...*

Özgür AKTAŞ

AKTİF UMUT

İzmir Uğurböcekleri olarak her ay yapmakta olduğumuz çevrimiçi toplantıların ikinci bölümlerinde o ay için belirlediğimiz bir kitabın değerlendirmesini yapmaktayız. Eylül ayının kitabı da Joanna Macy ve Chris Johnstone'un beraber yazdıkları Okuyan Us yayınlarının Flora dizisinde yayımlanan Aktif Umut adlı kitaptı. "İçinde Bulduğumuz Karmaşaya Çıldırmadan Nasıl Göğüs Gerebiliriz?" alt başlığıyla kitaplarının neyi amaçladığını kısaca anlatan yazarlar dünyamızın karşı karşıya kaldığı tehlikelerle nasıl savaşılacağı konusunda bir rehber oluşturmuşlar adeta. Bir ekofilozof olan Macy, budizm, genel sistemler teorisi ve derin ekoloji konularında uzman bir bilim insanı. Geliştirmiş olduğu grup yöntemleri ile insanların ezici sosyal ve ekolojik krizler karşısında yaşanan umutsuzluk ve umarsızlığı yapıcı işbirlikçi eylemlere dönüştürülmesine yardım etmeye çalışmakta. Chris Johnstone ise bir doktor ve bağımlılık uzmanı. Tıp mesleği mensuplarına davranışsal tıp eğitimleri vermekte ve dünyamızda yaşanan krizin psikolojik boyutlarını araştıran kurslara liderlik etmekte. Bu ikili uzun yıllardır düzenledikleri önce Umutsuzluk ve Güçlendirme Çalışması dedikleri sonradan Yeniden Bağlantı Kurma Çalışması olarak adlandırılan atölye çalışmalarına beraber katılmakta ve kolaylaştırıcı eğitimler yürütmektedirler. Yazarlar yaşanan gerçek-

liklerin ve felaketlerin bizi felç etmesi yerine güçlendirmesine izin vermemize yardımcı olmasına yönelik önerilerini on üç dile çevrilen ve milyonlarca baskı yapan bu kitapta paylaşmaktalar. Uğur Böcekleri İzmir grubu olarak bu kitapta anlatılanları temel alarak yazarların profesyonel olarak gerçekleştirdikleri grup çalışmasına benzer bir çalışma yaptık katılımcılarla. İlk adımda kendi içimizde ve çevremizde gördüğümüz ve yaşadığımız nelere şükran duyduğumuz konusunda konuştuk. Herkes şükrettiği şeylerin neler olduğunu söyledi sırayla. İkinci adımda dünyamızın yaşadığı hangi acıyı ve olumsuzluğu önemseyeceğimizi, yazarların tanımıyla "onurlandırdığımızdan" bahsettik. Sonraki basamakta dillendirilen sorunlarla başa çıkmada nasıl bir yol izlenmesi, yeni bir bakış açısı geliştirerek yeni bir gözle neyi görmeyi umut ettiğimizi konuştuk hep beraber. Ve son adım olarak da deneyimlediğimiz bu Aktif Umut çemberinde ne öğrendiğimizi ve geleceğe yönelik nasıl bir kararlar ayrıldığımızı paylaştık. Değişik, enerji veren ve ufuk

açıcı bir deneyim oldu hepimiz için.

Kitapta istediğimiz bir sonucun gerçekleşmesi ihtimaliyle ilgili bir beklenti olan umut kavramının dış etkenlerce oluşan edilgen değil arzuladığımız şeyin gerçekleşmesini sağlayacak sürece etkin bir katılımı gerektiren aktif bir süreç olduğunun altı çiziliyor. Bir anlamda Herzberg'in geliştirdiği Çift Faktör Kuramındaki içsel ve dışsal motivasyon farkı gibi içsel faktörler tatmin sağlarken dışsal faktörler tatminsizliği engellemektedir. Herhangi bir konuda iş görenleri daha etkin motive edebilmek için içsel faktörlerin harekete geçirildiği ancak dışsal faktörlerin de devreden çıkarılmaması gerektiğinin altını çizen bu kuramda elde edilen ödülün davranışın kendisi olduğu içsel motivasyonun devamlılığı hemen her konuda temel unsurdur. Aktif Umut kitabının yazarları da bir şekilde içsel motivasyonun sağlanması ve devam ettirilmesi amacına dönük olan aktif umut sürecinin Büyük Dönüş, Yeni Gözler-Bakmak ve İleri Gitmek olarak tanımladıkları üç aşamada gerçekleşeceğini öngörüyorlar.

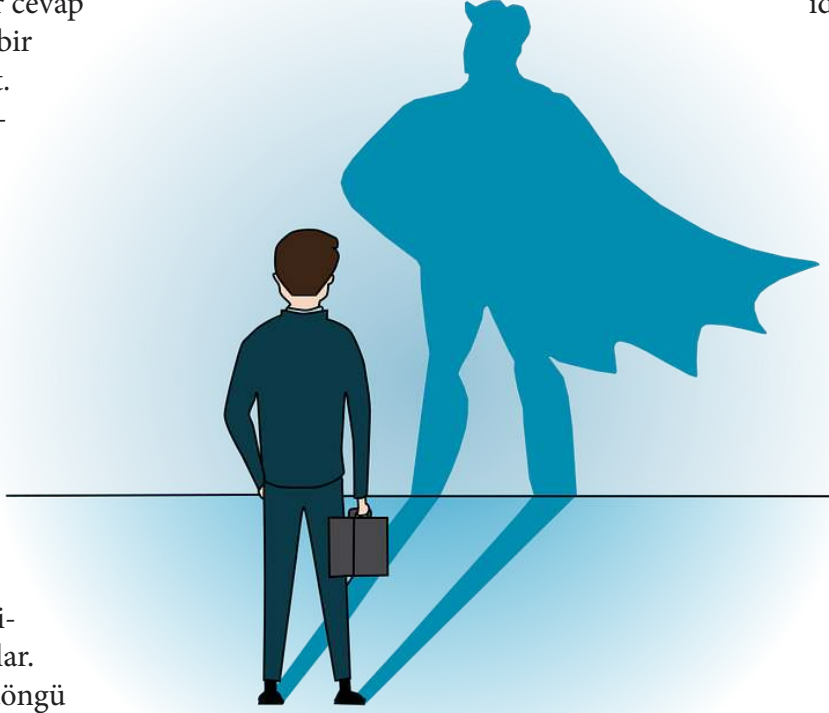
Büyük Dönüş başlığı altında karşı karşıya kaldığımız tüm küresel sorunlar karşısında verilen tepkiler üç başlık altında toplanıyor. Bunlardan ilki ekonomik büyümenin toplumsal refah için temel olduğu, doğanın sadece insanlar kendi amaçlarını gerçekleştirsin diye kullanıldığı, her türlü tüketimin ekonominin can damarı olduğu için pompalandığı, her ne pahasına olursa olsun başarının yüceltildiği ve başka insanların, ulusların ve türlerin sorunlarının yok sayıldığı "Eski tas, eski hamam" yaklaşımı. Bu yaklaşımın engellenemez bir sonucu olarak "Büyük Çözülme" süreci yaşanıyor. Özellikle günümüzde gözlemlediğimiz bu yaklaşım yüzünden birkaç gelişmiş ülkenin lehine olsa da dünya çapında ekonomik gerileme, kaynakların tükenmesi, iklim değişimi, toplumsal bölünme, savaş, türlerin kitlesel yok oluşu ve mülteci sorunu gibi devasa sorunlarla karşı karşıya olduğumuzu anlatıyor yazarlar. Bu ilk iki bakış açısı dünyamızın mevcut durumuna ilişkin maalesef olumsuz ve çözümsüz açıklamalar getiriyor. İşte bu noktada yazarlar hiçbir şeyin tükenmediği olumsuz düşünceye yer olmadığını altını çizdikleri yeni bir hikayeye karşımıza çıkıyorlar: Büyük Dönüş. Bahsedilen büyük çöküş karşısında yapılacak bir düzeltmenin tüm dünya insanları için arzu edilen, sürdürülebilir bir geleceğe yol açabileceği umudunu taşıyor ve tüm insanları dünyanın iyiliği ve kurtuluşu için sorumluluk almaya çağırıyorlar.

Yazarlara göre karşılaşılan büyük sorunlar karşısında insanların bir kısmı umursamaz davranıyor ve tehlikenin anlatıldığı gibi büyük olmadığını düşünüyor, bir devekuşu misali başlarını kuma gömüyorlar. Tehlikenin farkına varan bir kısmı ise sorunu çözenin kendi işi olduğunu düşünmüyor ve bir kurtarıcının gelip kendilerini kurtarmasını bekliyor-

le

lar. Bazılarının da ticari ya da siyasi çıkarını tehdit ediyor soruna çözüm bulmaya çalışmak. Kimileri de sorunların büyüklüğünden dolayı konu üzerinde hiç düşünmemeyi tercih ediyorlar. Düşündüklerinde acıları katlanacak çünkü. Bir tür gerçeklerden kaçış. Bir başkası öğrenilmiş çaresizlik dürtüsüyle herhangi bir şey yapmanın yararı olmadığına inanıyor çünkü ne kadar gayret edilirse edilsin sonuçta hiçbir şey değişmeyeceğini düşünüyor. Tüm bu olumsuz ve kötümser tavır alışlara bir cevap olmaya çalışan ve dünya için duyulan umutsuzluğu çözümlenmeye bir cevap bulmaya çalışan bir kitap Aktif Umut. Büyük Dönüş sürecinde Yeniden Bağlanma Sağlayan Çalışma Sarmalı adını verdikleri dört aşamalı bir döngü ile insanların olumsuz düşüncelerin üstesinden gelerek güç ve yeni bir öngörü kazanabileceklerinin altını çiziyorlar. Bu dört ardışık döngü Şükran Duymak, Dünya İçin Hissettiğimiz Acıyı Onurlandırmak, Yeni Gözlerle Bakmak ve İleri Gitmek şeklinde tanımlanıyor. Bu süreçler sonunda bu harikulade dünyada yaşıyor olduğumuza şükredip, yaşanan acıların bilincine varmamız, o acıları mümkün olduğunca yok etmeye yönelik olarak nelerin üstesinden nasıl gelebileceğimize yönelik yeni bir bakış açısı kazanmamız ve geleceğe yönelik hayallerimizi ileri taşıyacak yararlı adımlar atmamız kolaylaşıyor. Yazarlara göre her şeyin başı olan, sahip olduklarımızın farkına varmak anlamındaki şükran duygusu mutluluğumuzu artırmakta, insanlara güven duymamızı pekiştirmekte ve onlarla olan ilişkilerimizde daha cömert olmamızı ve daha çok iş birliğine girmemizi olanaklı kılmaktadır. Bu aynı zamanda tüketim alışkanlığının panzehridir. Maddi varlıklar ve görünüşümüz için duyduğumuz kaygının sebep olduğu duygusal rahatsızlıkları tarif etmekte olan affluenza (maddiyatçılık) virüsünden kurtulmanın

da anahtarıdır. Son elli yıl içinde, önceki insanlık tarihi boyunca tüketilen miktardan daha fazla kaynak tüketmişsek ve buna rağmen daha mutlu değilsek ve depresyon oranları gittikçe artıyorsa bu işte bir yanlışlık var demektir. Yazarların bir tavsiyesi var bu konuda, “Hayattayım diye sizi mutlu eden şeyleri, yapmayı en çok sevdiğiniz şeyleri, size yardım eden insanları, kendinize ilişkin takdir ettiğiniz yönlerinizi düşünün, yazın ya da konuşun birileriyle.”

Böylelikle hayattan daha çok zevk almamızı ve güçlüklerle mücadele etme azmimizin artacağını iddia ediyorlar.

İkinci aşama olan Yeni Gözlerle Bakmak bölümünde daha kapsamlı bir benlik algısının dünyamıza katkıda bulunma yeteneğimizi etkili bir biçimde artırdığı bir değişimi nasıl yaşayabileceğimizi araştırıyorlar. Bunların başında güçlü yanlarımızın farkına varıp onları ortaya çıkarmak var. Çok büyük bir takımın parçası olduğumuzu hissetmek ve takım ruhuna sahip olarak daha zengin bir topluluk deneyimine sahip

olmanın ihtiyacımız olan gücü bize kazandırabildiğini ancak bunun uzun soluklu bir süreç olduğunu söyleyen yazarlar kısa vadeli yararların uzun vadeli maliyetlere yol açtığını söylüyorlar. Onlara göre sürdürülebilir bir dünya için sürekli büyüme odaklı bir koşturmaca felaketlere yol açmakta ve yolumuz üzerindeki felaketleri göremememize neden olmaktadır. Karşılaşılan sorunlar ertelenmekte ve hayatımızın anlamı ve amacı olumsuz etkilenmektedir. Bunun için zamanı başka türlü yaşamayı öğrenmek zorundayız.

İleri Gitmek başlıklı üçüncü bölümde hayal gücünün önemine vurgu yapılıyor ve umut ettiklerimizin mümkün olduğuna inanmakta sıkıntı çektiğimiz zamanlarda kendimizi hayal kırıklığına uğramaktan nasıl koruyabileceğimiz konusu işleniyor. Bu noktada beş dayanak noktası öneriyor yazarlar, bir siya-

güz

Günbatımı gibi gelir güz, doğanın yüzü solgunlaşır. Biraz hüznle sararır örtü yavaş yavaş. O okşayan hafif rüzgârlarla döker ağaçlar üzerindeki giysileri.

Mahallelerde son kışlık telaşları devam eder. Kimisi bulgur kaynatır kimisi salça yapar. Kurular, çalı çırpı kıyanlar, odun kesme makinasının o heybetli sesi... Yarış yapıyor sanki herkes, karıncanın yuvayı doldurma telaşı gibi.

Tabiki herkes birbirine yardım ederdi. Kimin işi varsa çoğunluk orada toplanırdı. Ne güzel birlik ve beraberlik vardı.

Bizim kışlık kömür, soyadı benzerliğinden dolayı bir km ötedeki komşunun evinin önüne dökülmüş. Biz duyduğumuzda mahalleli ayaklanmış bile. El Arabasını alan, çuval, kürek ne gerekiyorsa toplamışlar. Zırhını kuşanan “Biz gidiyoruz” diyor. Önceden torba kömür yoktu. Seyit Ömer kömürü kapının önüne yıkılırdı. Bir saat kalmadan bizim siyah ısıtıcı yerine yerleşti bile. Komşular çoluk çocuk kapının önüne oturdular. Babam serinlesinler diye asfaltı da yıkamayı ihmal etmedi.

Sıra geldi sohbetin en güzel olduğu sofraya. Annemin yaptığı nohutlu bulgur pilavını sanki bir daha hiç öyle yemedim. Ya içtiğimiz iki demlik çay... Muhabbet akıyor herkes mutlu. Evimiz ve mahalledeki çoğu ev müstakildi. Annem ne zaman kapıya çıksa kapının önü, kadınların yaptığı şimdiki gün muhabbeti gibi olurdu.

Bizim evin yakınında İlçe Tarım Müdürlüğü vardı. Orada çalışan bir aile de çapraz komşumuzdu. Kadın yeni yeni mahalleye alışacak ama pek evinden çıkmıyor. Bizim evin önünü öyle gördükçe meğer içi gidiyor ama inemiyormuş, alışık değilmiş. Annem bir gün yine komşularla otururken, durmaz ki... Hemen un helvası ve bulgur pilavı yapmış. Okulda parmak kaldırmak isteyip de cesaret edemeyen öğrenci gibi balkonundan bakıp da inmeyen komşuya, “Mihriban sen de gel kızım” deyiverince hemencecik geliverdi, “Ömrümde böyle muhabbet samimiyet ilk defa görüyorum” dedi. Bu güz gününü asla unutmuyacağım. Asya teyze insanları kendine mıknatıs gibi çekiyorsun, demiştin Mihriban abla, bizde seni unutmadık. Necip Fazıl Kısakürek’in, “Yaprak sıkılmıştı ağaçtan, bahaneydi sonbahar” sözü gibi gitme vaktiydi, tayinleri çıktı. Bahaneydi ayrılık. Kim bilir şimdi nerelerdesiniz?

Mevsimi gelince yaşarız, yaşanan ne varsa hep bendeydi. O muhteşem duygular sonbaharda, ilkbahar gibiydi.

Reklam vermek ister misiniz?

2017'den itibaren faaliyetlerimize başladığımız zamandan bu yana geçen sürede bir çok gönüllü iş yapmış bulunmaktayız ve hedefimiz daima hep daha fazla insana ulaşmak olmuştur. Belirli bir noktadan sonra artık daha fazla insana ulaşmak maliyet gerektirmekte ve gelir kaynağına ihtiyacımız bulunmakta. Bu yüzden dolayı Web sitemizin hosting domain masrafları, Instagram, Facebook ve daha farklı platformlardaki Fikirperest Dergi, Geleceğimiz Kitapta ve Bir Ömür Bir Hikaye projelerinin tanıtım masraflarını karşılamakta güçlük çekmemiz, reklam ve sponsor arayışları içerisine girmemize sebep olmaktadır. Bizlere destek olmak isterseniz reklam, sponsorluk, iş birliği yapabilir ve bizlere destek olabilirsiniz. Bu süreçte amacımız her gün yeni bilgilerle çok daha fazla insana fayda sağlayabilmek ve farkındalık kazandırmaktır...

FİKİRPEREST

GÖRÜNMEZMİŞ DERVİŞ

Bir varmış bir yokmuş evvel zaman içinden bir dilimde yaşayan insanların ülkesine düşmüş bir dervişin yolu. Sırtında bir heybesi ayağında çarığıyla dolanmış durmuş. Gözlemlemekteymiş insanlarını yörenin. Aşhanenin önünden, fırından geçmiş. Kalabalıklmış epey ortalık. Biraz sonra oturmuş bir taşın üstüne. Bakmış gelen geçene öylece belki saatlerce. Bir çocuk yanaşvermiş yamacına. Çantan, demiş. “Ne de güzel, bakabilir miyim amca?”

Derviş, “Buyur” demiş. Bakmış ki bir kuru ekmek parçası var. Çocuk, “Amca, bu ekmek kurudur! Bizim evde bunu tavuklara verir anam. Bekle ben sana bir ekmek getireyim tazecik.”

Derviş, “Dur hele delikanlı! Kuru da olsa benim olan ekmeği yerim ben. Elimdeki kuru ekmek elden gelecek olandan hoştur bana.”

Çocuk, “Sen bekle hele amca” deyip gidivermiş.

Derviş beklemiş. Çocuk yanında uzunca bir adamla görünmüş. Babası olduğu anlaşılan adam dervişe sormuş, “Nereden gelir nereye gidersin? Soframıza misafir olursen de bir halil İbrahim bereketini tatsak.” Derviş kabul edip oturmuş sofralarına. Sofrada çeşitli yemekler, dumanı üstünde ekmekler varmış. Derviş bir kase çorba ve bir parça ekmek yiyip kalkmış. Sebebi sorulunca da çorbayı içmenin onun ziyafeti olduğunu deyip helallik alıp yola düşmüş. Tanrı misafiri olarak kalması istense de kabul etmemiş.

Gün ağarmaya yakınken bir hanın kahvehanesine girmiş. Bir çay isteyip kuru ekmeğiyle içmiş. Kahvehanede insanların kahkahaları ve konuşmaları birbirine karışırken akşam vakti girdiği için odasına çekilecek olan dervişe bir sarhoş seslenmiş, “Ey heybeli! Ne taşırırsın heybende?” deyince, “Rızkımdan başka bir şey değildir” deyip gitmiş.

Tan yeri ağarırken handan çıkmış bizim derviş. Hanın önünü süpüren adamla selamlaşmışlar. Derviş geçmekte olduğu köyden bir ekmek alıp koyuvermiş heybesine. Öylece gidiyor, sadece arada dinleniyormuş. Gerek olmadıkça selam vermek dışında insanlarla konuşmuyormuş. Ülkenin sınır köyüne gelmiş tam geçecekken bir köpek yolunu kesivermiş.

Eşkiya önünde durup demiş, “Ey ihtiyar, nereye gidersin, gittiğin yönü bilir misin? Sen sınırındasın ülkenin. Birkaç adım daha attın mı artık terk ettin demektir burayı. Bana vereceğin ücreti de almam gerekecek bir de.”

Derviş, “Yönüm Hakk’adır. Onun topraklarında bir sınır ve bekçisi yoktur. Benimse heybemde seninle paylaşabileceğim bir ekmekten başka bir varım yoktur. Onu da istersen paylaşalım senle. Eşkiya, “Ekmeğini ver ve git yoluna.”

Derviş ekmeği verip devam etmiş yola.

Ve sonunda dervişin hâlini anlayan bir başka derviş çıkmış yoluna.

Selamlaşp, sarılmışlar. Ve sormuşlar birbirlerine yoldan ne öğrendin ey ademoğlu?

Derviş: Geçtiğim ülkenin insanları bereket içinde yaşıyordu. Fakat etrafına bakmıyor yabancıları fark edemiyorlardı. Bu sebeptendir ki ülkeye yerleşmiş olan insanların getireceği kılığı öngöremiyorlardı. Akıllı insanları da vardı lakin onları da meylerle etkisizleştirmişlerdi. Kanunu ise kanunsuzların eline verecek kadar başıboştu ülkenin.

-O halde neden uyarmadın onları?”

-Uyarmaz olur muyum? Söz diliyle uyarsam bana deli derler yahut zindana atarlardı. Ben de durdum, beni fark eden bir çocuğa fısıldadım gerçeği. Sonra çocuğun abisine handa rastladım, onunda gözlerine baktım. Yolda tan yeri ağarırken işe koyulanlara suyun, sınırdaki eşkiya ya ise ekmeğin yerini gösterdim. Yani demem o ki ben beni görene sırrı verdim. Hazır olan kimseler öğrenmiştir. Bir ülkeyi uyandırmak için kapıların hepsini çalarsam yola devam edemem. Hâlbuki yolcuym ben. Lakin görüp uyarmamak ahlaka terstir. Ben de onlara alarmlar bıraktım. Gerisi gaybdır ve Hakk’a aittir. Benim de elimden gelen budur. Yapmam gereken de yola devam etmektir. Selametle...

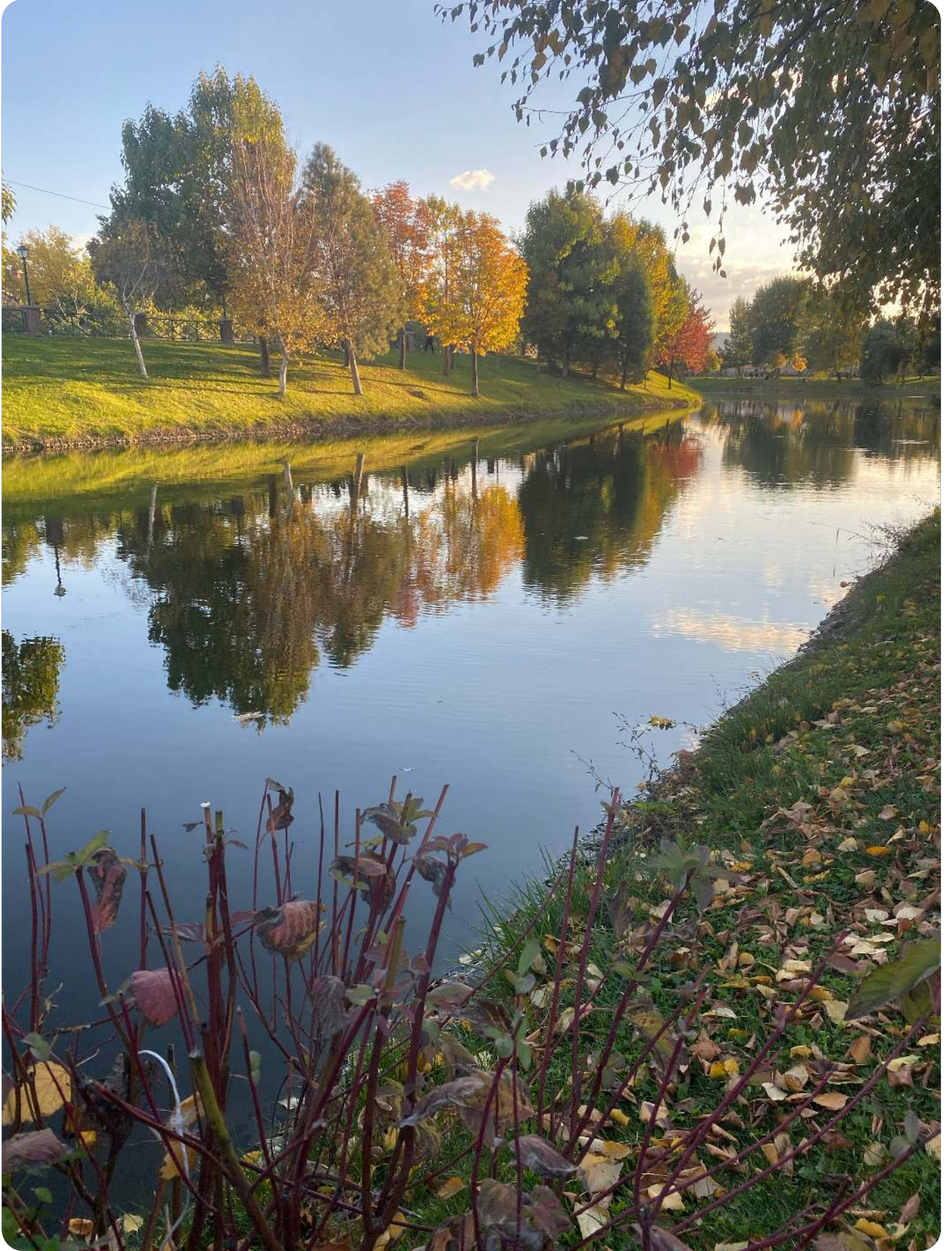

Asya Aline ARSLAN

Büşra AYRANCIOĞLU

Osman UZUNMEHMETOĞLU

Hatice Çemrek GÜLER

Gidilen okul sayısı: 28
Götürülen kitap sayısı: 10175
Toplanan kitap sayısı: 12117

Kasım 2017' de üniversite öğrencileri tarafından başlatılan köy okullarına kütüphane kurma projesi bugün itibariyle **25 okula ulaşmıştır**. İncelemek için **sosyal medya hesaplarını** ziyaret edebilirsiniz.

“İyi insan; aklından hiç kötülük geçirmeyen, saf insan değildir. İyi insan:her şeyin farkında olup iyiliği tercih edendir.”

Serkan KARAİSMALOĞLU

“Yokluklar, hayallere engel değildir.”

Victor HUGO

“Kötü bir resim asarım korkusuyla hiç resim asmadım, kötü yaşarım korkusuyla hiç yaşamadım.”

Oğuz ATAY

“batsın dedim. İçimde tek bir mum kalacaktı hani; peki ne bu yürekteki bin dönümlük orman yangını?”

Şermin YAŞAR